

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15C/208/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815210161
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3815210161.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO 35 831 154 so sídlom Bratislava, Karadžičova č. 8, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Bratislava, Karadžičova č. 8, proti odporcovi: K. S., nar. XX.X.XXXX, bytom N., R. - Q. Č.. XXX/XX, t.č. bytom N., ul. P. P. Č.. XXXX/XC, o zaplatenie 773,07 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh **z a m i e t a .**

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Pôvodný navrhovateľ návrhom podaným 10.6.2015 uplatnil voči odporcovi nárok na zaplatenie 773,07 eur s úrokom z omeškania 8,75% ročne od 28.7.2012 do zaplatenia, ako i nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že s odporcom uzavrel dňa 7.7.2010 zmluvu o pôžičke ,na základe ktorej poskytol odporcovi pôžičku 1.327,8 eur, pôžičku mal odporca splácať v 48 mesačných splátkach po 29,43 eur, pričom uhradil len sumu 570,88 eur. Veriteľ preto pristúpil listom z 8.7.2012 k okamžitej splatnosti dlhu. Celkový dlh odporcu predstavuje 773,07 eur.

Odporcovi súd doručil návrh s prílohami na vyjadrenie, odporca sa k návrhu nevyjadril, na pojednávanie sa nedostavil, svoju neúčasť neospravedlnil, preto súd prejednal vec a rozhodol v jeho neprítomnosti.

Súd v priebehu konania uznesením sp. zn. 15C/208/2015 zo dňa 16.11.2015 rozhodol o pripustení, aby na miesto doterajšieho navrhovateľa vstúpil do konania nový účastník, a to Intrum Justitia Slovakia s.r.o. so sídlom Bratislava, IČO 35 831 154.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to žiadosťou a zmluvou o poskytnutí pôžičky z 7.7.2010, predžalobnou upomienkou z 7.8.2012, prehľadom splátok a úhrad, zmluvou o postúpení pohľadávok z 1.10.2015, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Dňa 7.7.2010 bola medzi Consumer Finance Holding a.s. a odporcom uzavretá zmluva o pôžičke, ktorá bola schválená na 850,- eur s priemernou hodnotou RPMN 51,49%, výškou mesačnej splátky 29,43 eur, ročnou úrokovou sadzbou 29,18%, RPMN 29,18%, sadzbou poistenia 2,9%, termínom konečnej splatnosti 7/2014, celkovou sumou pôžičky 1374,8 eur, počtom mesačných splátok 48, mesačnou výškou poistenia 0,83 a celkovými nákladmi spotrebiteľa 522,8 eur. V časti VIII. Vyhlásenie zmluvných strán sa nachádza predtlačená časť textu, ktorá znie: „Riadnym vyplnením a podpísaním tejto zmluvy všetkými stranami uzavrela spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. s klientom zmluvu o pôžičke, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Podmienky a Všeobecné obchodné podmienky pôžičky poskytovanej spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. Zmluva je podpísaná odporcom, zástupcom veriteľa - VÚB a.s. Bratislava.

Listom z 7.8.2012 s názvom Predžalobná upomienka vyzýval navrhovateľ odporcu k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami zmluvy. Celkovú istinu 853,52 eur mal odporca uhradiť do 3 dní od doručenia upomienky. Uvedený list bol doručovaný odporcovi na adresu uvádzanú ako kontaktnú v zmluve.

Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že odporca úver splácal, a to splátkami v sume 29,43 eur v dňoch 20.8.2010, dňa 8.10.2010, 26.10.2010, 7.1.2011, 7.1.2011, 1.2.2011, 29.3.2011, 12.4.2011, v sume 100,- eur dňa 6.9.2011, dňa 9.9.2011 v sume 29,43 eur, v sume 29,43 eur, dňa 14.10.2011 v sume 29,43 eur, dňa 14.10.2011 v sume 29,43 eur, dňa 9.12.2011 v sume 29,43 eur, dňa 16.12.2011 v sume 29,43 eur, dňa 12.3.2012 v sume 29,43 eur, v sume 29,43 eur, následne úver nesplácal. Celkom uhradil sumu 570,88 eur. Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že veriteľ postupne účtoval zmluvnú pokutu v celkovej výške 92,35 eur.

Súd vyzýval navrhovateľa v súvislosti s prípravou pojednávania na deň 21.12.2015, aby k termínu pojednávania predložil špecifikáciu žalovanej sumy a upresnil, kde v zmluve bolo upravené zosplatnenie úveru. K momentu otvorenia pojednávania 21.12.2015 o 10.30 hod., navrhovateľ uvedenú špecifikáciu súdu nepredložil, písomné vyjadrenie navrhovateľa zo dňa 18.12.2015 bolo doručené súdu až po uskutočnení pojednávania dňa 21.12.2015. Vzhľadom k uvedenému súd na uvedené podanie a procesný návrh navrhovateľa nemohol pri svojom rozhodovaní prihliadať. Navrhovateľ v tomto podaní uviedol, že žalovaná suma 774,24 eur predstavovala istinu 681,89 eur a zmluvnú pokutu 91,18 eur. Úverová istina predstavuje dlžné splátky č. 20 až 24 v sume 135,44 eur a sumu čistej istiny úveru od 25. splátky po 48. splátku vo výške 546,45 eur.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi..

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V predmetnej veci má súd preukázané, že účastníci uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá je ako typ zmluvy upravená v Obchodnom zákonníku, pretože odporca požiadal navrhovateľa o pôžičku v súvislosti s pokrytím svojich osobných potrieb. Svojou povahou ide však o spotrebiteľský úver, na ktorý sa v čase vzniku zmluvného vzťahu vzťahoval zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom je zrejmé, že navrhovateľ ako veriteľ poskytoval dočasne peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere odporcovi ako spotrebiteľovi. Je nepochybné, že odporca v zmluvnom vzťahu konal ako fyzická osoba spotrebiteľ.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci posudzujúc nárok navrhovateľa i z pohľadu premlčania /§5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa/, súd návrh zamietol v celosti predovšetkým pre premlčanie práva navrhovateľa. Podľa zmluvy mal odporca úver splatiť v 48 mesačných splátkach po 29,43 eur, pričom celkom zaplatil navrhovateľovi 570,88 eur. Jednotlivé mesačné splátky úveru tak ako bolo dohodnuté sa premlčujú v súlade s § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka v trojročnej premlčacej dobe od splatnosti jednotlivých splátok. To znamená, že splátky splatné tri roky pred podaním návrhu 10.6.2015, t.j. splatné ku dňu 10.6.2012 a ktoré neboli uhradené, sú premlčané. Z prehľadu splátok vyplýva, že odporca neuhrádzal pravidelne splátky od samého začiatku, keď napríklad vynechal splátky v mesiaci v máji, júni, júli 2011, v máji, júni, júli 2012, naposledy uhradil platbu 29,43 eur dňa 12.3.2012.

Vzhľadom na dátum podania návrhu 10.6.2015 do úvahy prichádzajú len nepremilčané splátky splatné po 10.6.2012 do konečnej splatnosti júl 2014, pretože všetky ostatné sa premlčali v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka uplynutím dohodnutej lehoty splatnosti vždy k 20.dňu v mesiaci.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Právny predchodca navrhovateľa vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka listom z 8.7.2012, kedy bol odporca preukázateľne v omeškaní so splátkou za mesiac jún 2012, máj 2012, apríl 2012, čo vyplýva z prehľadu splátok a úhrad. Veriteľ musí pri zosplatnení dodržať postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka začína plynúť premlčacia doba pri využití práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka už splatnosťou nezaplatenej splátky, t.j. v danom prípade najmenej splátkou splatnou v apríli 2012 a nie samotným vyhlásením mimoriadnej splatnosti, resp. doručením odporcovi /§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka/. Trojročná premlčacia doba v dôsledku zosplatnenia preto neuplynula splatnosťou poslednej splátky, pre ktorú vyhlasoval mimoriadnu splatnosť, ale splatnosťou najstaršej omeškanej splátky, pre ktorú využíva veriteľ právo na zosplatnenie, ktorá uplynula v apríli 2012 a pokiaľ navrhovateľ podal návrh 10.6.2015, je zrejmé, že ho podal po uplynutí zákonnej premlčacej doby. Pri využití práva na zosplatnenie podľa § 565 Občianskeho zákonníka nemôže veriteľ ihneď pristúpiť po omeškaní splátky k zosplatneniu, ale toto právo mu patrí až po tom, čo uplynie lehota troch mesiacov od nezaplatenia splátky. Túto lehotu poskytuje zákon spotrebiteľovi, aby si zaobstaral peňažné prostriedky na zaplatenie dlhovanej sumy a až po jej uplynutí nastáva strata výhody splátok. To však nemá vplyv na počiatok plynutia premlčacej doby podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ktorá začína plynúť zročnosťou nesplnenej splátky, v danej veci splatnej v apríli 2012.

Návrh navrhovateľa v celom rozsahu by nebol dôvodný aj z iných dôvodov. Predmetná zmluva o poskytnutí pôžičky z 7.7.2010 je zároveň i zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, podľa ktorého spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Odporcovi bol poskytnutý úver na jeho požiadanie, ktorý mal splácať v splátkach, preto svojim charakterom išlo o zmluvu o úvere v zmysle § 497 a nasl. ustanovení Obchodného zákonníka. V zmysle § 9 ods. 2 písm. f./j/, k/ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem iných náležitostí obsahovať aj údaj o termíne konečnej splatnosti úveru, údaj upravujúci výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, ďalej ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov; Je evidentné, že predmetná zmluva neobsahuje údaj o splatnosti mesačných splátok, neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti úveru, ktorý musí byť uvedený presným dátumom, aby spotrebiteľ mal jasnú predstavu o dátume skončenia povinnosti splácať úver. Nesprávne je uvedený aj údaj o celkových nákladoch spotrebiteľa, pretože odporca mal pri počte splátok 48 a výške mesačnej splátky 29,43 eur zaplatiť celkom sumu 1412,64 eur a nie sumu 1372,8 eur ako je uvedené v zmluve. Medzi celkové náklady spotrebiteľa patria aj náklady na poistné, ktoré má veriteľ predformulované v zmluve ako plnenie, ktoré musí odporca ako spotrebiteľ prijať, toto má uvedené v čl. IV. Pod názvom Poistenie schopnosti splácať. V zmluve sa nachádza len údaj o sadzbe poistenia a mesačnej výške poistenia, ktorá je nepochybne zahrnutá v celkovej splátke. Pri počte splátok 48 a výške mesačného poistenia 0,83 eur predstavuje celkové poistné 39,84 eur, ktoré bol povinný spotrebiteľ zaplatiť. V zmluve sa nenachádza žiadne dojednanie o tom, že odporca mal možnosť toto poistenie odmietnuť, preto sa stalo súčasťou celkových nákladov spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. g/ citovaného zákona, podľa ktorého celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Za daného stavu je preto nesprávne uvedený aj údaj o výške RPMN, ktorý pri uvedenom počte splátok, výške splátok a sume pôžičky predstavuje 30,01 %, a nie ako nesprávne uvádza v neprospech spotrebiteľa veriteľ v zmluve 29,18 %.

V zmysle uvedeného by sa úver považoval za bezúročný a bez poplatkov, pričom odporca by bol povinný v skutočnosti zaplatiť len sumu poskytnutej pôžičky 850,- eur, pričom uhradil sumu 570,88 eur, preto by mu zostával a povinnosť uhradiť len 279,12 eur a nie sumu, ktorú uplatňuje navrhovateľ. Vzhľadom na premlčanie práva veriteľa domáhať sa zaplataenia jednotlivých splátok a v rámci nich len čistej úverovej istiny podľa mesačnej splatnosti pred samotným zosplatnením a ďalej vzhľadom na premlčanie práva veriteľa domáhať sa zaplataenia úverovej istiny zo splátok, ktorých splatnosť nastala v dôsledku zosplatnenia /počiatok premlčacej doby od apríla 2012 / ,pri aplikácii § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. v platnom znení, súd nemohol priznať navrhovateľovi ani časť žalovaného nároku.

Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu, ktorú navrhovateľ v návrhu na začatie konania uplatňuje v sume 773,07 eur, a to v čiastke 92,35 eur, na túto navrhovateľ nemôže mať zákonný nárok. V prvom rade súd udáva, že nie je preukázané, že odporca bol v čase akceptácie zmluvy oboznámený s Podmienkam a Všeobecnými obchodnými podmienkami pôžičky poskytovanej spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s., pretože ide o vyhlásenie, ktoré má veriteľ vopred naformulované vo formulárovej zmluve so znením dokonca, že dlžník sa pred podpísaním zmluvy s uvedenými dokumentami oboznámil - vid' text vo vyhlásení klienta VII. Samotný text tohto vyhlásenia je takmer nečitateľný, nemožno ani len uvažovať o tom, že by si odporca ako dlžník tento text prečítal a následne aj text Všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú taktiež pre miniatúrnosť písma nečitateľné. Nešlo o individuálne vyjednané zmluvné podmienky, ktoré nemôžu zaväzovať dlžníka ako spotrebiteľa. Ide preto podľa názoru súdu o neplatné zmluvné dojednanie podľa § 39 OZ a v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 Občianskeho zákonníka, pokiaľ odporca ako dlžník svojim podpisom nemá inú možnosť len podpísať súhlas so všeobecnými zmluvnými podmienkami, ktoré boli výlučne naformulované len stranou veriteľa a neboli nijako individuálne vyjednané. Dojednanie o zmluvnej pokute je taktiež naformulované vo vyhlásení klienta v čl. VII., podľa ktorého klient súhlasí so zmluvnou pokutou pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti plniť splátky riadne a včas. Takéto dojednanie o zmluvnej pokute nie je individuálnym zmluvným dojednaním, pretože je vopred naformulované stranou veriteľa. Predovšetkým nie je jasným spôsobom ani definované, pre prípad porušenia ktorej konkrétnej povinnosti je dlžník povinný platiť zmluvnú pokutu a v akej výške. Samotné dojednanie o zmluvnej pokute je preto pre rozpore s § 544 odst. 1,2 Občianskeho zákonníka neplatné. Okrem toho zmluvná pokuta nerozlišuje vôbec situáciu s akou sumou je spotrebiteľ v omeškaní, či ide o omeškanie jednej alebo viacerých splátok, za aký čas a podobne. Súd preto zamietol návrh aj v tejto časti. Nakoniec navrhovateľ zoberal návrh v časti o zaplataenie zmluvnej pokuty 91,18 eur späť, na čo súd však z horeuvedených dôvodov pri svojom rozhodovaní nemohol prihliadnuť.

Pre úplnosť súd udáva, že pokiaľ ide o samotné poistenie, spôsob akým veriteľ v danej veci uzatvára poistenie nemôže v nijakom prípade požívať právnu ochranu. Poistná zmluva neobsahuje podstatné náležitosti poistnej zmluvy podľa § 788 ods. 2 písm. a, e Občianskeho zákonníka a v rozpore s § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka absentuje potvrdenie, že odporcovi boli konkrétne poistné podmienky oznámené, pričom za toto potvrdenie nemožno považovať len údaje vo všeobecných zmluvných podmienkach /uznesenie KS TN 6Co 333/2013 z 28.9.2015/. Obsah dojednania o poistení má veriteľ vopred naformulované v zmluve, pričom veriteľ vôbec nepreukazuje, že vstúpil do poistného vzťahu a uskutočnil v ňom plnenia, ktorých náhrady sa voči odporkyňi domáha /vid' NS SR 8Cdo 292/2014 z 23.9. 2015/.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. V konaní bol úspešný odporca, ktorý náhradu trov konania neuplatnil, preto súd vyslovil, že mu náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunaj. súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, trojmo.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.